

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO
w Szkole Podstawowej w Duchnicach
rok szkolny 2025/2026

WSTĘP

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego w szkole podstawowej obejmuje szereg działań podejmowanych przez szkołę w celu prawidłowego przygotowania uczniów do wyboru szkoły, zawodu, kierunku i poziomu kształcenia.

WSDZ wspiera ucznia w nabyciu wiedzy i umiejętności niezbędnych do poznania siebie, własnych predyspozycji zawodowych, rynku pracy (lokalnego, regionalnego, krajowego, europejskiego) i zasad nim rządzących, a także zaplanowanie własnej kariery zawodowej w obszarze edukacyjno-zawodowym.

Przygotowuje uczniów do umiejętnego planowania swojej kariery zawodowej, racjonalnego korzystania z oferty rynku pracy; kształci umiejętności określania przez uczniów swoich zainteresowań, mocnych i słabych stron i wykorzystania ich przy planowaniu swojej ścieżki zawodowej. Wzmacnia umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, a w przypadku niepowodzeń — szukania optymalnych rozwiązań.

Adresatami WSDZ są wszyscy uczniowie szkoły podstawowej, ich rodzice oraz nauczyciele.

PODSTAWY PRAWNE

- a. Rozporządzenie MEN z 22 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. z 2019 r. poz. 325),
- b. Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2019 r. poz. 1148 ze zm.),
- c. Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 1481),
- d. Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2018 r. poz. 967 i 2245 oraz z 2019 r. poz. 730 i 1287),
- e. Rozporządzenie MEN z 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz.U. z 2009 r. poz. 502),
- f. Rozporządzenie MEN z 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. z 2017 r. poz. 639),
- g. Rozporządzenie MEN z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356),
- h. Rozporządzenie MEN z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2017 r. poz. 1591),
- i. Rozporządzenie MEN z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1578).

OBSZARY REALIZACJI WSDZ

Cztery główne obszary realizowania zadań w ramach WSDZ:

1. Praca z uczniami mająca na celu wspieranie procesu ich rozwoju zawodowego.
2. Praca z rodzicami mająca na celu wspieranie procesu rozwoju zawodowego ich dzieci.
3. Praca z nauczycielami mająca na celu koordynację i maksymalizację działań podejmowanych przez szkołę mających na celu wspieranie ucznia w procesie rozwoju zawodowego.
4. Współpraca z instytucjami zewnętrznymi wspierającymi WSDZ.

CEL GŁÓWNY

Celem orientacji zawodowej w klasach I-III jest wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji, oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań uczniów.

Celem orientacji zawodowej w klasach IV-VI jest poznanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami oraz rynkiem pracy, kształtowanie proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji, oraz stwarzanie sytuacji sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności i zainteresowań uczniów.

Celem doradztwa zawodowego w klasach VII-VIII jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery oraz podejmowania przy wsparciu doradczym, decyzji edukacyjnych i zawodowych przy uwzględnianiu własnych zasobów oraz informacji nt. rynku pracy i systemu edukacji.

1. Klasa 0

Rozporządzenie MEN z dnia 16 sierpnia 2018 roku w sprawie doradztwa zawodowego

§ 2. 1. Publiczne przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych i inne formy wychowania przedszkolnego, publiczne szkoły, z wyjątkiem artystycznych, oraz publiczne placówki, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy, realizują doradztwo zawodowe przez prowadzenie zaplanowanych i systematycznych działań mających na celu wspieranie uczniów i słuchaczy w procesie podejmowania świadomych decyzji edukacyjnych i zawodowych.

2. Działania w zakresie doradztwa zawodowego w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego obejmują preorientację zawodową, która ma na celu wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami oraz pobudzanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień.

Cele ogólne:

- Rozwijanie wiedzy o zawodach i ich znaczeniu w najbliższym otoczeniu dziecka.
- Redukowanie społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej.
- Kształtowanie postawy szacunku dla pracy własnej i innych.
- Pobudzanie i rozwijanie zainteresowań i uzdolnień.
- Rozwijanie kompetencji miękkich związanych z pracą w zespole i organizacją własnej aktywności.

Załączniki do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018 r. (poz. 1675)

Załącznik nr 1

TRZĘŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA PRZEDSZKOLI, ODDZIAŁÓW PRZEDSZKOLNYCH W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH I INNYCH FORM WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO

1. Poznanie siebie

Dziecko:

- 1.1 określa, co lubi robić;
- 1.2 podaje przykłady różnych zainteresowań;
- 1.3 określa, co robi dobrze;
- 1.4 podejmuje działania i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Dziecko:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i nazwy tych zawodów, które wzbudziły jego zainteresowanie, oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby;
- 2.3 wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których dziecko uczestniczy, takie jak wyjście na zakupy, koncert, pocztę;
- 2.4 podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.5 opowiada o sobie w grupie rówieśniczej.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Dziecko:

- 3.1 nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej); 3.2 nazywa czynności, których lubi się uczyć.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Dziecko:

- 4.1 opowiada, kim chciałoby zostać;
- 4.2 na miarę swoich możliwości planuje własne działania lub działania grupy rówieśniczej przez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu;
- 4.3 podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach, indywidualnie i w ramach działań grupy rówieśniczej.

Zajęcia w zakresie preorientacji zawodowej w klasach 0 są spójne z treściami realizowanego na tym etapie edukacyjnym programu „Olek i Ada” Fabiszewskiej, Wilk.

Nauczyciel według własnego uznania i potrzeb, w ramach preorientacji zawodowej organizuje wycieczki do miejsc pracy, oraz spotkania z przedstawicielami różnych zawodów. Wydarzenia te są spójne z celami i treściami realizowanymi w odniesieniu do podstawy programowej.

Rekomendacje:

Przykładowy program preorientacji zawodowej dla przedszkola z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017 (<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>).

Klasa I-III

§ 2. 3. Działania w zakresie doradztwa zawodowego w klasach I–VI szkół podstawowych obejmują orientację zawodową, która ma na celu zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami, kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji oraz pobudzanie, rozpoznawanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień.

§ 3. Doradztwo zawodowe jest realizowane:

2) w klasach I–VI szkół podstawowych na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 1 ustawy;

5) w szkołach i placówkach, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy, na zajęciach związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy;

6) w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych, z wyjątkiem szkół policealnych i szkół dla dorosłych, na zajęciach z nauczycielem wychowawcą opiekującym się oddziałem;

7) w przedszkolach, szkołach podstawowych i ponadpodstawowych w ramach wizyt zawodoznawczych, które mają na celu poznanie przez dzieci, uczniów i słuchaczy środowiska pracy w wybranych zawodach, organizowanych u pracodawców, w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe lub w placówkach, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy.

Cele ogólne:

- Rozwijanie wiedzy o zawodach i ich znaczeniu w najbliższym otoczeniu dziecka.
- Redukowanie społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej.
- Kształtowanie postawy szacunku dla pracy własnej i innych.
- Pobudzanie i rozwijanie zainteresowań i uzdolnień.
- Rozwijanie kompetencji miękkich związanych z pracą w zespole i organizacją własnej aktywności.

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas I–III szkół podstawowych

1. Poznanie siebie

Uczeń:

- 1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;
- 1.2 prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;
- 1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
- 1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
- 1.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;

2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;

2.3 opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;

2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;

2.5 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;

2.6 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;

3.2 wskazuje treści, których lubi się uczyć; 3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;

4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;

4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

Zajęcia w zakresie orientacji zawodowej w klasach I-III są wkomponowane w proces realizacji podstawy programowej edukacji wczesnoszkolnej. Zajęcia są realizowane na podstawie programów: „Oto ja” A. Stalmach-Tkacz, Joanna Wosianek; „Nasza szkoła” M. Lorek, A. Ludwa, M. Zatorska.

Rekomendacje:

- zajęcia na podstawie publikacji: B. Czapla, B. Matyszevska, E. Ptasznik, M. Skoryna, Przykładowy program orientacji zawodowej dla klas I-III szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017. (<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz>)

- wycieczki zawodoznawcze oraz spotkania z przedstawicielami różnych zawodów, które powinny być spójne z celami i treściami realizowanymi w odniesieniu do podstawy programowej.

Klasy IV-VI

Rozporządzenie MEN z dnia 16 sierpnia 2018 roku w sprawie doradztwa zawodowego

§ 2. 3. Działania w zakresie doradztwa zawodowego w klasach I–VI szkół podstawowych obejmują orientację zawodową, która ma na celu zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami, kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji oraz pobudzanie, rozpoznawanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień.

§ 3. 2) w klasach I–VI szkół podstawowych na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 1 ustawy;

5) w szkołach i placówkach, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy, na zajęciach związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy;

6) w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych, z wyjątkiem szkół policealnych i szkół dla dorosłych, na zajęciach z nauczycielem wychowawcą opiekującym się oddziałem;

7) w przedszkolach, szkołach podstawowych i ponadpodstawowych w ramach wizyt zawodoznawczych, które mają na celu poznanie przez dzieci, uczniów i słuchaczy środowiska pracy w wybranych zawodach, organizowanych u pracodawców, w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe lub w placówkach, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy.

Cele ogólne:

- Rozwijanie wiedzy ucznia na temat własnych zasobów, uzdolnień, predyspozycji i ograniczeń.
- Rozwijanie wiedzy o rynku pracy.
- Rozwijanie wiedzy zawodoznawczej.
- Rozwijanie umiejętności uczenia się.
- Kształtowanie postawy szacunku wobec pracy własnej i cudzej.
- Redukowanie społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej.

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas IV–VI szkół podstawowych

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1 określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;
- 1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;
- 1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;
- 1.4 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;
- 2.2 opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;
- 2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;
- 2.4 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

3.1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;

3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;

3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

4.1 opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;

4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;

4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

Rekomendacje:

- zajęcia na podstawie publikacji Brzezińska-Lauk J., Kruk -Krymula E., Nikorowska K., Przykładowy program orientacji zawodowej dla klas IV-VI – szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami (<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz>)

- wycieczki zawodoznawcze oraz spotkania z przedstawicielami różnych zawodów, które powinny być spójne z celami i treściami realizowanymi w odniesieniu do podstawy programowej

Literatura

<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>

Klasa VII-VIII

Rozporządzenie MEN z dnia 16 sierpnia 2018 roku w sprawie doradztwa zawodowego

§ 2. 4. Działania w zakresie doradztwa zawodowego w klasach VII i VIII szkół podstawowych oraz w szkołach ponadpodstawowych mają na celu wspieranie uczniów w procesie przygotowania ich do świadomego i samodzielnego wyboru kolejnego etapu kształcenia i zawodu, z uwzględnieniem ich zainteresowań, uzdolnień i predyspozycji zawodowych oraz informacji na temat systemu edukacji i rynku pracy

§ 3. Doradztwo zawodowe jest realizowane:

3) w klasach VII i VIII szkół podstawowych oraz w szkołach ponadpodstawowych na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, a w przypadku szkół prowadzących kształcenie zawodowe również na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia w zawodzie, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 1 ustawy;

4) w klasach VII i VIII szkół podstawowych, w branżowych szkołach I stopnia, liceach ogólnokształcących i technikach, z wyjątkiem szkół dla dorosłych, na zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 7 ustawy;

5) w szkołach i placówkach, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy, na zajęciach związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy;

6) w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych, z wyjątkiem szkół policealnych i szkół dla dorosłych, na zajęciach z nauczycielem wychowawcą opiekującym się oddziałem;

7 w przedszkolach, szkołach podstawowych i ponadpodstawowych w ramach wizyt zawodoznawczych, które mają na celu poznanie przez dzieci, uczniów i słuchaczy środowiska pracy w wybranych zawodach, organizowanych u pracodawców, w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe lub w placówkach, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy.

Cele ogólne:

- Przygotowanie uczniów do trafnego wyboru drogi dalszego kształcenia.
- Rozwijanie wiedzy ucznia na temat własnych zasobów, uzdolnień, predyspozycji i ograniczeń.
- Rozwijanie wiedzy o rynku pracy.
- Rozwijanie wiedzy zawodoznawczej i wiedzy o rynku usług edukacyjnych.
- Rozwijanie umiejętności uczenia się.
- Rozwijanie umiejętności analizowania własnych zasobów i ograniczeń w kontekście planów i aspiracji zawodowych.
- Rozwijanie umiejętności wyszukiwania informacji edukacyjno – zawodowych.
- Kształtowanie postawy szacunku wobec pracy własnej i cudzej.
- Rozwijanie kompetencji miękkich, szczególnie tych związanych z pracą zespołową, planowaniem, ustalaniem priorytetów oraz autoprezentacją.
- Kształtowanie umiejętności planowania ścieżek edukacyjnych i zawodowych.
- Redukowanie społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej.
- Przygotowanie uczniów do świadomego i umiejętnego planowania kariery zawodowej, do podjęcia trafnej decyzji zawodowej i szkolnej.
- Wyzwalanie aktywności uczniów w kierunku samopoznania i samooceny.
- Modyfikacja samooceny w przypadku, gdy odbiega ona od realnych możliwości (zawyżona lub zaniżona).
- Pomoc uczniom w pogłębianiu wiedzy o interesujących ich zawodach.
- Kształtowanie potrzeby konfrontowania oceny swego stanu zdrowia z wymaganiami wybieranego zawodu.
- Zapoznanie ze strukturą szkolnictwa.
- Współdziałanie z rodzicami w realizacji powyższych zadań.

TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA KLAS VII I VIII SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

1.1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;

1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);

1.3 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł; 1.4 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;

1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;

1.6 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;

1.7 określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;

2.2 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;

2.3 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;

2.4 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;

2.5 analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy;

2.6 wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;

2.7 dokonuje autoprezentacji.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

3.1 analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;

3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów;

3.3 charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji poza formalnej i nieformalnej;

3.4 określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

4.1 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;

4.2 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;

4.3 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;

4.4 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

FORMY REALIZACJI TREŚCI

I. Obowiązkowe zajęcia z doradcą zawodowym

Tematyka zajęć w klasie VII

1. Wszyscy jesteśmy zdolni!
2. Praca w grupie jako przykład kompetencji kluczowej.
3. Umiejętności a zawód.
4. Moje umiejętności.
5. Czym się interesuję?
6. Jak zaplanować przyszłość edukacyjno-zawodową?
7. Moja przyszłość edukacyjno-zawodowa.
8. Zawody w moim najbliższym otoczeniu.
9. Od elektryka do kierownika.
10. Kompetencje na rynku pracy.

Tematyka zajęć w klasie VIII

1. Kim chcę zostać w przyszłości – marzenia czy plany?
2. Moje umiejętności – moje sukcesy.
3. Temperament jak z bajki – rozpoznawanie własnych zasobów przez ucznia.
4. Zawody wokół nas.
5. W jakich zawodach wykorzystam wiedzę z ...?
6. Moje zasoby a oczekiwania pracodawców.
7. Szkoła podstawowa i co dalej? Moja edukacyjna przygoda.
8. Informacje w zasięgu ręki, czyli poznaj ofertę szkół ponadpodstawowych.
9. Jak wybrać szkołę?
10. Co dwie głowy to nie jedna. Kto może mi pomóc w wyborze szkoły i zawodu?

II. Indywidualne doradztwo edukacyjno – zawodowe

III. Zajęcia z nauczycielem wychowawcą, nauczycielem informatyki, nauczycielem języka angielskiego oraz innymi nauczycielami przedmiotów i specjalistami.

IV. Spotkania z przedstawicielami zawodów.

V. Wycieczki zawodoznawcze

Literatura:

Przykładowy program realizacji zajęć z zakresu doradztwa zawodowego w klasie 7 szkoły podstawowej, Beata Grzelak, ORE, Warszawa 2017;

Bartosz B., Poradnik metodyczny dla nauczycieli, pedagogów i doradców zawodowych, http://static.scholaris.pl/mainfile/105/017/rozpoznawanie_predyspozycji_66991.pdf

Dziurkowska A. i in., Przykładowy program doradztwa zawodowego dla klas VII-VIII szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017
(<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>)

TREŚCI

Treści z zakresu doradztwa edukacyjno – zawodowego są realizowane w szkole podczas lekcji przedmiotowych, godzin wychowawczych oraz zajęć pozalekcyjnych.

Realizowane są w czterech najważniejszych modułach:

Uczeń poznaje siebie.

Uczeń poznaje rynek pracy/ świat zawodów.

Uczeń poznaje rynek edukacyjny

Uczeń podejmuje świadome decyzje edukacyjno- zawodowe i planuje własny rozwój.

Realizacja zadań wynikających z projektu obejmuje ogół działań zaangażowanych podmiotów: specjalistów, wychowawcę, nauczycieli, uczniów, rodziców i instytucji zewnętrznych. Wspólnie i systematycznie działający nauczyciele, zmotywowani uczniowie, zaangażowani rodzice spowodują, że profesjonalna pomoc doradcza trafi do każdego indywidualnego odbiorcy, który potrzebuje wsparcia, pomocy i informacji.

FORMY I METODY PRACY DORADCZEJ

Metody:

- Metody podające: pogadanka, objaśnienie
- Metody aktywizujące: sytuacyjna, dyskusja dydaktyczna, burza mózgów, drama, techniki plastyczne

Formy:

- Praca indywidualna
- Praca grupowa

KORZYŚCI

Korzyści wynikające z wdrożenia WSDZ to:

- Kształtowanie aktywności zawodowej uczniów.
- Pomoc rodzinie w kształtowaniu określonych postaw i zachowań związanych z dalszą edukacją i z planowaniem kariery zawodowej ich dzieci.
- Dostęp do informacji zawodowej dla uczniów, nauczycieli oraz rodziców.
- Świadome, trafniejsze decyzje edukacyjne i zawodowe.

EWALUACJA

Ewaluacja jest niezbędna, aby działania doradcze na terenie szkoły były zgodne z oczekiwaniami i potrzebami uczniów oraz ich rodziców.

Formy ewaluacji – rozmowy z uczniami, rodzicami, nauczycielami, ankiety.

Ewaluacja realizacji działań z zakresu orientacji, poradnictwa i doradztwa zawodowego dokonywana jest na bieżąco przez koordynatora systemu doradztwa zawodowego w szkole

na podstawie rozmów z uczniami, rodzicami i wychowawcami klas oraz analizy dokumentacji szkolnej, a następnie przedstawiona w postaci sprawozdania na koniec każdego semestru.

Ewaluacja odnosi się do wszystkich działań, skierowanych do młodzieży:

- udzielanej informacji,
- rozmów indywidualnych,
- pracy grupowej.

PRZYDATNE LINKI:

Biuro Edukacji m. st. Warszawa plan naboru, rekrutacja <http://edukacja.warszawa.pl>

Informacje na temat przeliczania oceny na punkty rekrutacyjne www.kuratorium.waw.pl

Informacje o zawodach lokalnym i krajowym rynku pracy www.psz.praca.gov.pl

Informacje o uczelniach i kierunki studiów www.uczelnie.info.pl

Informacje o zawodach, filmy zawodoznawcze www.ohpdlaszkoly.pl

Informacje o zawodach www.doradztwo.ore.edu.pl/wybieram zawód

Informacje o zawodach, rankingi szkół www.perspektywy.pl

Możliwości kształcenia w Europie <http://ec.europa.eu/ploteus/home>

ROZNY PLAN DZIAŁAŃ EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH W ROKU SZKOLNYM 2023/2024

	Tematyka działań	Termin	Metody i formy aktywności	Osoba odpowiedzialna
1.	Przygotowanie WSDZ	Wrzesień	Opracowanie, analiza materiału	Doradca zawodowy
2.	Zapoznanie rady pedagogicznej z planem WSDZ na rok szk. 2023/2024	wrzesień	Prelekcja	Doradca zawodowy
3.	Realizacja tematyki zawodoznawczej w poszczególnych klasach (w oparciu o treści WSDZ)	Cały rok	Zajęcia	Rada pedagogiczna, doradca zawodowy w kl. VII-VIII

4.	Realizacja zajęć wg. przekazanych scenariuszy	Cały rok	W zależności od rodzaju scenariusza	Nauczyciele, wychowawcy kl. 0 - VI
5.	Poznanie różnych zawodów	Cały rok	Prezentacje uczniów na podstawie wywiadów /Filmy zawodoznawcze/ Wycieczki/ Spotkania w szkole z przedstawicielami i różnych zawodów	Wychowawcy, pedagog szkolny, doradca zawodowy
6.	Diagnozowanie mocnych stron, uzdolnień, potrzeb i predyspozycji uczniów	Cały rok	Sondaż, ankieta	Doradca zawodowy/pedagogowie/ wychowawcy
7.	Udział uczniów w wycieczkach zawodoznawczych	Cały rok	Udział w wydarzeniach/ promocjach szkół	Wychowawcy
8.	Udział uczniów w Dniach Kariery	Luty, marzec	Udział w wydarzeniu kl. VIII	Wychowawcy
9.	Rozwijanie aktywności uczniów w ramach wolontariatu/tutoringu	Wg. Potrzeb	Akcje charytatywne, zajęcia dla klas	Wychowawcy klas, pedagog szkolny, opiekunowie SU, opiekunowie tutorów młodzieżowych
10.	Organizowanie porad i konsultacji dla uczniów i rodziców	Cały rok	Zgodnie z potrzebą	Doradca zawodowy
11.	Monitorowanie realizacji planu doradztwa zawodowego w szkole	Koniec każdego semestru	Obserwacja, rozmowy, sporządzenie zestawienia	Doradca zawodowy
12.	Ewaluacja dotycząca realizacji WSDZ	Cały rok, czerwiec	Zestawienia, rozmowy, obserwacja	Doradca zawodowy